

C-691/21. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2021. november 18.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Cour de cassation (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2021. november 10.

Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:

Cafpi SA

Aviva assurances SA

Ellenérdekű fél a felülvizsgálati eljárásban:

Enedis SA

1. A jogvita tárgya és az alapul szolgáló tények:

- 1 2010. július 28-án a Cafpi társaság egyik ügynökségének elektromos berendezései a villamosenergia-elosztórendszer semleges áramkörének megszakadása által okozott túlfeszültség következtében meghibásodtak.
- 2 A Cafpi társaság és biztosítója, az Aviva a villamosenergia-elosztórendszer üzemeltetője, az Enedis társaságnak a felelősségét vetik fel, és e jogcímen keresetet indítottak ellene a keletkezett kár megtérítése iránt.
- 3 Az Enedis társaság arra hivatkozik, hogy kizárólag a hibás termékekért való felelősség szabályai alkalmazandók (a polgári törvénykönyv 1245–1245-17. cikke), amelynek hároméves elévülési ideje (a polgári törvénykönyv 1245-16. cikke) kizárja a kártérítés iránti keresetet.
- 4 2018. július 6-i ítéletével a bíróság mellőzte a polgári törvénykönyv 1245. és azt követő cikkeinek alkalmazását, azonban a kereseti kérelmeket érdemben elutasította.

- 5 2020. február 6-i ítéletével a cour d'appel de Versailles (versailles-i fellebbviteli bíróság, Franciaország) hatályon kívül helyezte az ítéletet. Mindenekelőtt emlékeztetett arra, hogy a hibás termékekért való felelősség rendszerében a felelősséggel tartozó gyártó különösen a végtermék előállítója. E bíróság álláspontja szerint a végtermék az a termék, amely készen áll a forgalmazásra. A jelen esetben a többek között az Électricité de France társaság által termelt villamos energia nem végtermék, mivel magas feszültségű, tehát felhasználásra nem alkalmas. Az Enedis társaság alakítja át a végső fogyasztó részére történő elosztás érdekében. E bíróság ebből arra következtetett, hogy az Enedis társaság a fogyasztónak elosztásra szánt végtermék előállítója, így ő a gyártó. E bíróság ennél fogva megállapította, hogy a hibás termékekért való felelősség szabályait alkalmazni kell, és hogy a Cafpi társaság és az Aviva társaság keresetei elévülés miatt elfogadhatatlanok.
- 6 A Cafpi társaság és az Aviva társaság felülvizsgálati kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben. Azt állítják, hogy a fellebbviteli bíróság az Enedis társaság gyártói jogállásának megállapításával megsértette a polgári törvénykönyvnek a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó 85/374/EGK irányelvet átültető 1245-2. cikkét és 1245-5. cikkét.

2. A szóban forgó rendelkezések:

Az 1999. május 10-i 1999/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK tanácsi irányelv

- 7 Az 1. cikk a következőképpen rendelkezik:
 „A termék gyártója felel a termék hibája által okozott kárért.”
- 8 A 2. cikk a következőképpen rendelkezik:
 „Ezen irányelv alkalmazásában a »termék« minden ingó dolog [...], akkor is, ha az más ingó vagy ingatlan dolog részét alkotja. [...] A »termék« fogalma magában foglalja a villamos energiát is.”
- 9 A 3. cikknek a jelen ügy szempontjából releváns bekezdése a következőképpen rendelkezik:
 (1) „A »gyártó« a végtermék [...] előállítója [...]”

A francia Code civil (polgári törvénykönyv)

- 10 A polgári törvénykönyv 1245-1-1245-17. cikke tartalmazza a 85/374/EGK irányelvet átültető rendelkezéseket.

3. A felek álláspontja:

1. *A Cafpi társaság és az Aviva társaság*

- 11 A Cafpi társaság és az Aviva társaság azt állítja, hogy az Enedis társaság villamosenergia-elosztó és nem termelő. Kifejtik, hogy az Enedis társaság villamosenergiaelosztórendszer-üzemeltető, amely rendszert üzemeltet és tart fenn, és kizárólag a különböző termelők, különösen az Électricité de France társaság által termelt villamos energia elosztására köteles. Arra hivatkoznak, hogy a termelő és elosztó tevékenységek szétválasztását a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1996. december 19-i 96/92/EK irányelv, majd a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályaon kívül helyezésétől szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK irányelv írta elő.
- 12 Az Enedis társaság a villamosenergia-rendszer üzemeltetőjeként köteles a termelőtől érkező villamos energiát átvinni és elosztani, és kizárólag az átvitt villamos energia feszültségével kapcsolatos tevékenysége alapján nem minősül olyan új végtermék - az elosztott villamos energia - előállítójának, amely különbözne az ő részére szolgáltatott villamos energiától.
- 13 A Cafpi társaság és az Aviva társaság hangsúlyozza, hogy a már előállított villamos energia - függetlenül a feszültségétől - valójában felhasználható, feltéve, hogy az azt fogadó rendszer alkalmas ilyen feszültségű terhelésre. Arra hivatkoznak, hogy a villamosenergia-rendszer üzemeltetőjének az átvitt villamos energia feszültségét érintő beavatkozása nem elegendő ahhoz, hogy valamely különálló, új termék előállítójának minősüljön, mivel bármely fogyasztó használhat átalakítókat az alacsony feszültségű berendezések működtetése céljából.

2. *Az Enedis társaság*

- 14 Az Enedis társaság azt állítja, hogy a hibás termékekért való felelősség rendszerében a gyártó fogalma önálló fogalom, amely független a villamos energia európai piacára vonatkozó jogi aktusok értelmében vett villamosenergia-termelő fogalmától.
- 15 A hibás termékekért való felelősség rendszerében a gyártó az, aki a nyilvánosság számára használatra vagy fogyasztásra alkalmas állapotban kínál valamely terméket. Az erőművekben termelt, igen nagy feszültségű vagy nagyfeszültségű villamos energia nem alkalmas a felhasználásra, és az elosztórendszer-üzemeltető általi, középfeszültségű vagy kisfeszültségű villamos energiává történő átalakítás teszi lehetővé, hogy a villamos energia a fogyasztók által felhasználható terméké váljon. Ebből következik, hogy az elosztórendszer-üzemeltető által így átalakított villamos energia olyan végterméknek minősül, amelynek ő a gyártója.

4. A Cour de cassation (semmitűszék, Franciaország) értékelése:

- 16 A felülvizsgálati kérelem azt a kérdést veti fel, hogy a 85/374/EK irányelv értelmében vett „gyártónak” kell-e tekinteni a villamosenergia-elosztórendszer üzemeltetőjét, aki a végső fogyasztóhoz történő eljuttatás céljából módosítja a villamos energia feszültségét.
- 17 A főtanácsnok a fellebbviteli bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kéri. Rámutat, hogy az Enedis társaságnak biztosított gyártói jogállás ellentétes a villamosenergia-ágazat szervezésének a villamos energia belső piacáról szóló különböző irányelvekből eredő alapvető elveivel. Hozzáteszi, hogy annak elismerése, hogy az Enedis társaság - amely a Code de l'énergie (villamos energiáról szóló törvénykönyv) és a villamos energia belső piacáról szóló irányelvek értelmében nem villamosenergia-termelő - a 85/374/EK irányelv és az azt átültető polgári törvénykönyv értelmében ilyen jogállással rendelkezik, kevésbé lenne összeegyeztethető a törvény egyértelműségére és érthetőségére vonatkozó követelménnyel. Arra is hivatkozik, hogy a fellebbviteli bíróság elemzése a villamos energia két különböző csoportjának, az átviteli rendszer által termelt és átvitt „nyersanyag” villamos energia, és az elosztórendszer által elosztott „végtermék” villamos energia elkülönítéséhez vezet, holott a polgári törvénykönyvnek a villamos energiát terméknek minősítő 1245-2. cikke nem tesz különbséget. Kiemeli végül, hogy ezen elemzés ellentétes az ágazat különböző szereplői közötti valós szerződéses és gazdasági kapcsolatokkal, mivel az elosztórendszer üzemeltetője nem tud villamos energiát termelni olyan nyersanyagból, amelyet nem vásárolt meg, és mivel, ebből következően nem értékesíti e villamos energiát, mivel azt a fogyasztó vásárolja meg az ellátótól.
- 18 Az Enedis társasággal szembeni, villamos energia túlfeszültség miatti felelősség megállapítására irányuló kereseteket elbíráló, az ügy érdemében határozatot hozó francia bíróságok az alkalmazandó felelősségi rendszerrel kapcsolatban eltérő álláspontot fogadtak el.
- 19 Az Unió más tagállamainak bíróságai a gyártói jogállást elfogadó határozatokat hoztak. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) így megállapította, hogy a villamosenergia-elosztórendszer üzemeltetőjét gyártónak kell tekinteni, mivel a villamos energiát, mint terméket a feszültségének átalakítása révén jelentős mértékben módosítja a végső fogyasztó általi felhasználás érdekében (2014. február 25-i ítélet, VI-ZR 144/13, 12-17. pont).
- 20 Egy ilyen értelmezés mindazonáltal nem kötelező erejű, és nem biztos, hogy az Európai Unió valamennyi bírósága elfogadja. Elképzelhető ugyanis, hogy a villamosenergia-elosztórendszer üzemeltetőjének biztosított e gyártói jogállás nem összeegyeztethető a villamos energia európai piacára vonatkozó irányelvekkel, különösen a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1996. december 19-i 96/92/EK irányelvvel, a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK irányelvvel és a villamos energia belső

piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK irányelvvel. Ezen irányelvek ugyanis előírták az átviteli rendszer és elosztórendszer üzemeltetőinek a villamosenergia-termelési vagy ellátási tevékenységekhez viszonyított függetlenségét, amelyekre a verseny szabályai alkalmazandók. Franciaországban e jogi aktus alapján írta elő a 2004. augusztus 9-i 2004-803. sz. törvény az Électricité de France csoport szétválását és a nyilvános elosztórendszer üzemeltetési tevékenységének ellátására egy új társaság alapítását, az ERDF (Électricité Réseau Distribution France), jelenleg Enedis társaságot 2008. január 1-jén hozták létre.

- 21 Felmerül tehát a kérdés, hogy a villamosenergia-elosztórendszer üzemeltetőjét a 85/374/EK irányelv 3. cikkének értelmében vett „gyártónak” lehet-e tekinteni, amennyiben módosítja a termelő által szolgáltatott villamos energia feszültségét a végső fogyasztóhoz történő eljuttatás céljából. E kérdés meghatározza, hogy az ezen irányelv 3. cikkének értelmében vett villamos energia „gyártó” fogalmát függetlennek kell-e tekinteni a villamos energia belső piacára vonatkozó irányelvek értelmében vett villamosenergia-termelő és -ellátó fogalmától.
- 22 Ennélfogva kérdést kell intézni az Európai Unió Bíróságához.

5. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 23 A Cour de cassation (semmitőszék, Franciaország) ennélfogva a következő kérdést terjeszti elő:

„A hibás termékekért való felelősségre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1985. július 25-i 85/374/EGK irányelv 2. cikkét és 3. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy valamely villamosenergia-rendszer üzemeltetőjét »gyártónak« lehet tekinteni, amennyiben módosítja az ellátótól érkező villamosenergia-feszültség szintjét a végső fogyasztójához történő eljuttatás céljából?”